

مسئله ۲. Determinant - چالشی

دترمینان ماتریس‌های زیر را حساب کنید. در مورد دوم فرض کنید $t \geq 2$. در اینجا t ابعاد ماتریس است. (راهنمایی: برای مورد دوم می‌توانید جواب را بازگشتی بنویسید)

$$B = \begin{pmatrix} n^2 & (n+1)^2 & (n+2)^2 \\ (n+1)^2 & (n+2)^2 & (n+3)^2 \\ (n+2)^2 & (n+3)^2 & (n+4)^2 \end{pmatrix}$$

$$A = \begin{pmatrix} 1 & 1 & 1 & 1 & 1 & 1 & \cdots & 1 \\ 1 & x & x & x & x & x & \cdots & x \\ 1 & x & 2x & 2x & 2x & 2x & \cdots & 2x \\ 1 & x & 2x & 3x & 3x & 3x & \cdots & 3x \\ 1 & x & 2x & 3x & 4x & 4x & \cdots & 4x \\ 1 & x & 2x & 3x & 4x & 5x & \cdots & 5x \\ \vdots & \vdots & \vdots & \vdots & \vdots & \vdots & \ddots & \vdots \\ 1 & x & 2x & 3x & 4x & 5x & \cdots & (n-1)x \end{pmatrix}$$

پاسخ:

مورد اول:

سطر اول را از سطر دوم و سوم کم می‌کنیم

$$\begin{pmatrix} n^2 & (n+1)^2 & (n+2)^2 \\ 2n+1 & 2n+3 & 2n+5 \\ 4n+4 & 4n+8 & 4n+12 \end{pmatrix}$$

حال ستون اول را از ستون‌های دو و سه کم می‌کنیم

$$\begin{pmatrix} n^2 & 2n+1 & 4n+4 \\ 2n+1 & 2 & 4 \\ 2 & 0 & 0 \end{pmatrix}$$

در نهایت دو برابر ستون دوم را از ستون سوم کم می‌کنیم

$$\begin{pmatrix} n^2 & 2n+1 & 2 \\ 2n+1 & 2 & 0 \\ 2 & 0 & 0 \end{pmatrix}$$

اگر دترمینان را از سطر سوم باز کنیم خواهیم داشت

$$\det(A) = 2 \begin{vmatrix} 2n+1 & 2 \\ 2 & 0 \end{vmatrix} = 2(-4) = -8$$

مورد دوم:

برای مورد دوم از استقرا استفاده می‌کنیم: اگر A_n به معنای ماتریس $n \times n$ باشد، برای حالت پایه که برابر است با A_2 خواهیم داشت $\det(A_2) = (x-1)$. حال اگر فرض کنیم جواب جواب A_n را داریم، به سراغ A_{n+1} می‌رویم. داریم:

$$A_{n+1} = \begin{pmatrix} 1 & 1 & \cdots & 1 & 1 \\ 1 & x & \cdots & x & x \\ \vdots & \vdots & \ddots & \vdots & \vdots \\ 1 & x & \cdots & (n-1)x & (n-1)x \\ 1 & x & \cdots & (n-1)x & nx \end{pmatrix}$$

با توجه به خطی بودن دترمینان می‌توان دترمینان ماتریس بالا به صورت زیر نوشت

$$\det \begin{vmatrix} 1 & 1 & \cdots & 1 & 1 \\ 1 & x & \cdots & x & x \\ \vdots & \vdots & \ddots & \vdots & \vdots \\ 1 & x & \cdots & (n-1)x & (n-1)x \\ 1 & x & \cdots & (n-1)x & nx \end{vmatrix} =$$

$$\det \begin{vmatrix} 1 & 1 & \cdots & 1 & 1 \\ 1 & x & \cdots & x & x \\ \vdots & \vdots & \ddots & \vdots & \vdots \\ 1 & x & \cdots & (n-1)x & (n-1)x \\ 1 & x & \cdots & (n-1)x & (n-1)x \end{vmatrix} + \det \begin{vmatrix} 1 & 1 & \cdots & 1 & 1 \\ 1 & x & \cdots & x & x \\ \vdots & \vdots & \ddots & \vdots & \vdots \\ 1 & x & \cdots & (n-1)x & (n-1)x \\ 0 & 0 & \cdots & 0 & x \end{vmatrix}$$